

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	34.
Nastavna cjelina / tema	IV. CRKVA TIJEKOM POVIJESTI
Nastavna jedinica / podtema	6. Crkveni raskoli I.

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV C.6.2. Učenik uviđa povezanost ljubavi, odgovornosti i slobode.

OŠ KV D.6.1. Učenik prepoznaje i navodi zajedničke korijene kršćanskih crkava.

OŠ KV D.6.1. Učenik se zalaže za vrijednost ekumenizma kroz navođenje primjera i ekumensko djelovanje u svojoj sredini.

Ključni pojmovi	Konstantinopol, Istok i Zapad, 1054., istočni raskol, patrijarh Cerularije, papa Leon IX., kardinal Humbert, Katolička Crkva, Pravoslavna Crkva, ekumenizam
Središnje / problemsko pitanje	Zašto je došlo do crkvenoga raskola 1054. i što danas može pomoći kršćanima da ponovno grade zajedništvo?
Nastavne metode	razgovor, rad s tekstem po postajama, čitanje i zaključivanje, uspoređivanje, rad s povijesnim izvorom i slikom, Vennov dijagram, problemski zadatak, crtanje bojicama, poučna priča, formativna provjera
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavna sredstva	udžbenik, str. 40, radna bilježnica, str. 58, digitalni udžbenik, bilježnica, prikaz raskola i podjela u Crkvi, definicija pojma kršćani, reprodukcija Giovanni Mincius: Kardinal Humbert i patrijarh Cerularije, radni predlošci, papir i bojice, projektor / pametna ploča
Međupredmetne poveznice	Učiti kako učiti – traženje i preoblikovanje podataka; Hrvatski jezik – čitanje i sažimanje; Likovna kultura – opažanje reprodukcije i stvaralačko izražavanje; Osobni i socijalni razvoj – uvažavanje različitosti i dijalog.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: odgovori tijekom obrade, radni predlošci o uzrocima i posljedicama raskola, uspoređivanje i formativna provjera.

Vrednovanje kao učenje: grafički prikaz triju mostova razumijevanja.

Vrednovanje naučenoga: formalno brojčano vrednovanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Gospodine Isuse, Ti si molio da tvoji učenici budu jedno. Daj nam poniznost da razlikujemo istinu od tvrdoglavosti, strpljivost da slušamo druge i srce koje gradi mir. Pomozi nam poštovati kršćane drugih tradicija i tražiti ono što nas povezuje. Amen.

Alternativa: Vjeroučitelj će pročitati: „Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati!“ (Mt 5,9). Slijedi kratka tišina.

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošloga susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 56–57.“

Ili:

„Učenici će u bilježnicu napisati dvije rečenice pod naslovom „Dobar cilj i dobar put“ te navesti jedan nenasilan način rješavanja sukoba.“

Motivacija:

Učenici će promotriti dva komadića istoga papira koji su razdvojeni po sredini. Učenici u paru predlažu tri načina kako se dva dijela mogu ponovno povezati. Zatim razgovor prelazi s papira na odnose među ljudima i zajednicama.

Razgovor:

- Što se lakše učini: razdvojiti ili ponovno povezati? (Razdvojiti je često lakše; povezivanje traži vrijeme i trud.)
- Što može produbiti nesporazum? (Tvrđoglavoš, nerazumijevanje, loša komunikacija ili neprihvatanje drugoga.)
- Što može otvoriti put pomirenju? (Razgovor, slušanje, oprost i poštovanje.)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas upoznajemo veliki ili istočni crkveni raskol iz 1054. godine. Posebno ćemo uočiti kako su razlike, napetosti i neuspjeli razgovor doveli do podjele te zašto su katolici i pravoslavci i dalje povezani zajedničkim kršćanskim korijenima. Istraživat ćemo: Zašto je došlo do crkvenoga raskola 1054. i što danas može pomoći kršćanima da ponovno grade zajedništvo?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja (rad u skupinama i zajednička provjera, 14 minuta)

a) Rad u skupinama. Učenici će pročitati glavni tekst „Crkveni raskoli“, udžbenik, str. 40. Svaka skupina prolazi kroz četiri postaje: 1. Konstantinopol, 2. razlike Istoka i Zapada, 3. događaji 1054., 4. posljedice raskola. Na svakoj postaji iz teksta izdvajaju jednu činjenicu i jednu kratku posljedicu. Na kraju se odgovori povezuju u zajednički slijed.

Rješenje: Konstantinopol – novo kršćansko središte na Istoku; razlike – običaji, jezik, kultura, način života, teologija, disciplina, bogoslužje i pitanje poglavara; 1054. – sukob patrijarha Cerularija i papinskoga izaslanika Humberta završava međusobnim izopćenjima; posljedica – od jedne Crkve nastaju odvojene Katolička i Pravoslavna Crkva.

Radni predložak:

POSTAJA	ČINJENICA IZ TEKSTA	POS LJEDICA
KONSTANTINOPOL		
RAZLIKE ISTOK – ZAPAD		
1054.		
POS LJEDICA		

b) Učenici će pogledati video-zapis “Crkveni raskoli: Istočni raskol 1054. (4. Crkva tijekom povijesti) | 6. razred Katoličkog vjeronauka”; 5:39 min; Izvor: Lectio Brevis; YouTube

Ili:

Učenici će pročitati glavni tekst „Crkveni raskoli“, udžbenik, str. 40, zatim odgovoriti na pitanja i proučiti shematski prikaz.

Razgovor:

- Zašto je car Konstantin osnovao Konstantinopol i koje mu je drugo ime? (Radi lakšega upravljanja Carstvom; Carigrad.)
- Koje su se razlike razvile između europskoga Istoka i Zapada? (U običajima, jeziku, kulturi, načinu života, teologiji, disciplini, bogoslužju i pitanju crkvenoga poglavara.)
- Kada se dogodio veliki ili istočni raskol? (1054. godine.)
- Tko je bio patrijarh, a tko papinski izaslanik? (Patrijarh Cerularije i kardinal Humbert.)
- Što se dogodilo nakon neuspjeloga susreta? (Međusobno su se izopćili iz Crkve.)
- Koje su dvije odvojene Crkve nastale? (Katolička i Pravoslavna Crkva.)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

OD JEDINSTVA DO RASKOLA

Kršćanski naglasak: Kršćansko jedinstvo ne znači da svi moraju biti isti. Razlike postaju problem kada nestanu poštovanje, razgovor i spremnost na pomirenje.

Aktivnost 2: Raskoli i podjele u Crkvi (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će promotriti shematski prikaz „Raskoli i podjele u Crkvi“ iz digitalnog udžbenika. U bilježnicu zapisuju samo put od rane Crkve do 1054. i dvije grane koje tada nastaju. Kasniji protestantski raskol samo uočavaju kao najavu sljedećega sata.

Rješenje: Isus Krist i apostoli / rana Crkva → 1054. istočni raskol → Zapadna Katolička Crkva i Istočna Pravoslavna Crkva.

Digitalni udžbenik – Raskoli i podjele u Crkvi

Aktivnost 3: Razlike koje se gomilaju (rad u paru, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici će rasporediti pojmove u tri skupine: KULTURA I ŽIVOT – CRKVENI ŽIVOT – PITANJE VODSTVA. Zatim biraju jednu razliku koja sama po sebi ne mora dovesti do raskola i objašnjavaju zašto.

Rješenje: kultura i život – običaji, jezik, kultura, način života; crkveni život – teologija, disciplina, bogoslužje; vodstvo – pitanje tko će biti crkveni poglavar. Razlika sama po sebi ne mora biti razlog podjele ako postoji dijalog i poštovanje.

Radni predložak:

bogoslužje • običaji • tko će biti crkveni poglavar • kultura •
disciplina • jezik • teologija • način života

KULTURA I ŽIVOT	CRKVENI ŽIVOT	VODSTVO

Aktivnost 4: Tko je tko 1054.? (rad u skupinama, 7 minuta)

Rad u skupinama. Učenici dobivaju četiri kartice: PAPA LEON IX. – PATRIJARH CERULARIJE – KARDINAL HUMBERT – 1054. Svaka skupina u jednoj minuti sastavlja kratko usmeno objašnjenje u kojem mora pravilno povezati sve četiri kartice.

Rješenje: U vrijeme pape Leona IX. došlo je 1054. do sukoba; patrijarh Cerularije bio je carigradski patrijarh, a kardinal Humbert papinski izaslanik. Susret nije završio sporazumom nego međusobnim izopćenjima.

PAPA LEON IX. – PATRIJARH CERULARIJE – KARDINAL HUMBERT – 1054

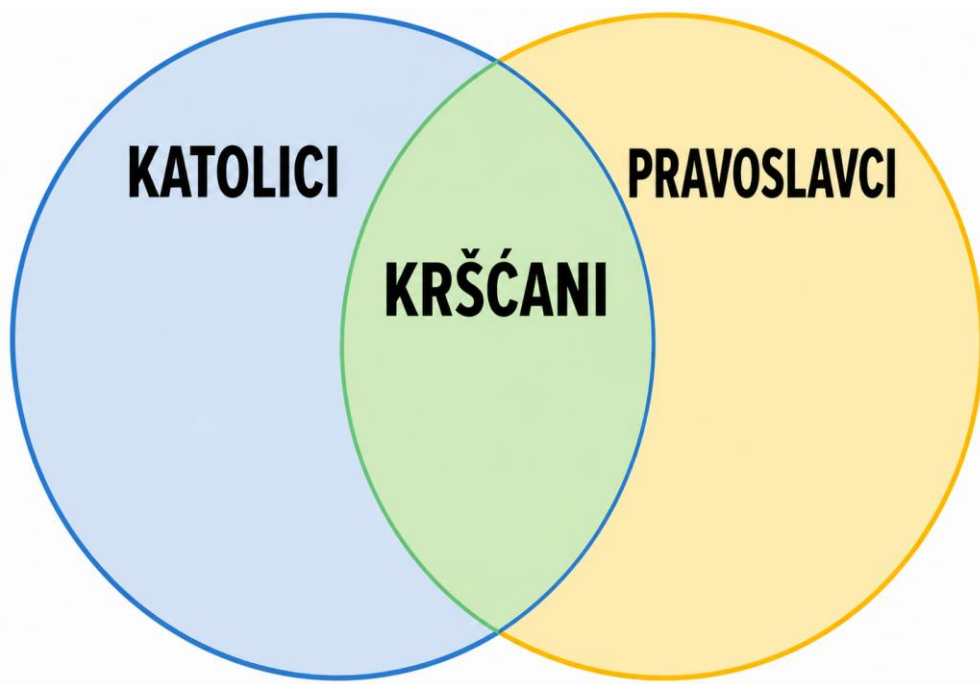
Aktivnost 5: Zajedničko i različito (rad u paru, 8 minuta)

Rad u paru. Učenici će napraviti jednostavan Vennov dijagram: lijevo KATOLICI, desno PRAVOSLAVCI, u sredini KRŠĆANI. U sredinu upisuju najmanje tri zajednička korijena teksta, a u bočne dijelove po jednu razliku u crkvenoj tradiciji koju su upoznali.

Mogući odgovor: zajedničko – Krist, vjera u Oca, Sina i Duha Svetoga, krštenje; katolici i pravoslavci razlikuju se u nekim običajima, bogoslužju, crkvenoj disciplini i pitanju crkvenoga vodstva.

Radni predložak:

KRŠĆANI – Kristovi vjernici, ime dolazi od imena Krist; oni koji vjeruju u Oca, Sina i Duha Svetoga i koji se u to ime krste; danas postoje 3 glavna pravca ili skupine kršćana: **katolici, pravoslavci i protestanti.**

Aktivnost 6: Tko su kršćani? (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će pročitati tekst s definicijom pojma KRŠĆANI. Zatim u jednoj rečenici odgovaraju: „Što je zajedničko katolicima, pravoslavicima i protestantima?“

Rješenje: Svi su Kristovi vjernici; vjeruju u Oca, Sina i Duha Svetoga i pripadaju kršćanstvu. Digitalni tekst navodi tri glavne skupine kršćana: katolike, pravoslavce i protestante.

KRŠĆANI – Kristovi vjernici, ime dolazi od imena Krist; oni koji vjeruju u Oca, Sina i Duha Svetoga i koji se u to ime krste; danas postoje 3 glavna pravca ili skupine kršćana: **katolici, pravoslavci i protestanti.**

Aktivnost 7: Što nas povezuje? (rad u skupinama, 7 minuta)

Rad u skupinama. Svaka skupina bira jedan zajednički kršćanski korijen – KRIST, TROJSTVO, KRŠTENJE ili EVANĐELJE – i izrađuje jednu rečenicu kojom objašnjava zašto taj korijen može biti polazište za međusobno poštovanje.

Mogući odgovor: „Iako pripadamo različitim kršćanskim tradicijama, Krist je zajedničko središte naše vjere.“

Aktivnost 8: Zaustavi lanac sukoba (rad u paru, 8 minuta)

Rad u paru. Učenici će između pet koraka – RAZLIKA → NERAZUMIJEVANJE → TVRDOGLAVOST → PREKID RAZGOVORA → RASKOL – umetnuti tri „kočnice“ koje bi mogle prekinuti lanac.

Mogući odgovor: slušanje, poštovanje, pojašnjavanje, oprost, traženje zajedničkoga, posredovanje.

Radni predložak:

RAZLIKA	KOČNICA 1	NERAZUMIJEVANJE	KOČNICA 2	PREKID RAZGOVORA	KOČNICA 3
RAZLIČITI OBIČAJI	_____	NE RAZUMIJE MO SE	_____	VIŠE NE RAZGOVARAMO	_____

Aktivnost 9: Prije izopćenja – što je još bilo moguće? (individualni rad, 7 minuta)

Učenici zamišljaju trenutak prije konačnoga prekida 1054. i pišu dvije kratke rečenice: 1. što je Humbert mogao učiniti da smanji napetost; 2. što je Cerularije mogao učiniti. Zadatak nije mijenjanje povijesti, nego vježba odgovornoga rješavanja sukoba.

Mogući odgovor: saslušati drugu stranu, odgoditi odluku, tražiti posrednika, nastaviti razgovor, jasno razlikovati bitno od nebitnoga.

1. Što je Humbert mogao učiniti da smanji napetost?

2. Što je Cerularije mogao učiniti?

Aktivnost 10: Chestertonova misao (rad u skupinama, 7 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će pročitati misao s margine stranice: „Kršćanstvo je umrlo nebrojeno puta i podiglo se iz pepela. Zbog toga što je imalo Boga koji je znao put iz groba.“ Svaka skupina u najviše deset riječi tumači što misao poručuje o obnovi nakon kriza.

Mogući odgovor: Krize nisu kraj; vjera u uskrsloga Krista otvara mogućnost obnove.

Kršćanstvo je umrlo nebrojeno puta i podiglo se iz pepela. Zbog toga što je imalo Boga koji je znao put iz groba.

Aktivnost 11: Jedna rečenica za jedinstvo (rad u skupinama, 6 minuta)

Rad u skupinama. Učenici sastavljaju jednu poruku od najviše dvanaest riječi koja bi mogla stajati na zajedničkom susretu katolika i pravoslavaca. Poruka mora sadržavati riječ JEDINSTVO ili DIJALOG.

Mogući odgovor: „Čuvajmo vjeru u Krista i gradimo jedinstvo strpljivim dijalogom.“

JEDINSTVO ili DIJALOG

Aktivnost 12: Učimo iz umjetnosti (rad u paru, 8 minuta)

Rad u paru. Učenici će promotriti tri reprodukcije sa str. 40: srednjovjekovnu minijaturu uz tekst te dva mozaika iz Aje Sofije. Najprije opisuju što vide i uočavaju likovne osobine, a zatim djela povezuju s Konstantinopolom, zajedničkim kršćanskim korijenima i događajem 1054.

Informativno o umjetniku:

Uz reprodukciju u udžbeniku navodi se Giovanni Mincius. Dostupni podatci ne potvrđuju pouzdano da je riječ o slikaru odnosno autoru prikaza.

Informativno o umjetničkom djelu:

Prikaz potječe iz Madrid Skylitzes, bogato ilustriranoga srednjovjekovnog rukopisa iz 12. stoljeća. Prikazuje patrijarha Mihajla Cerularija na prijestolju sa svećenicima. Autor pojedine minijature nije pouzdano poznat.

Madrid Skylitzes, Patrijarh Mihajlo Cerularije na prijestolju sa svećenicima, 12. st.

Dva mozaika iz Aje Sofije:

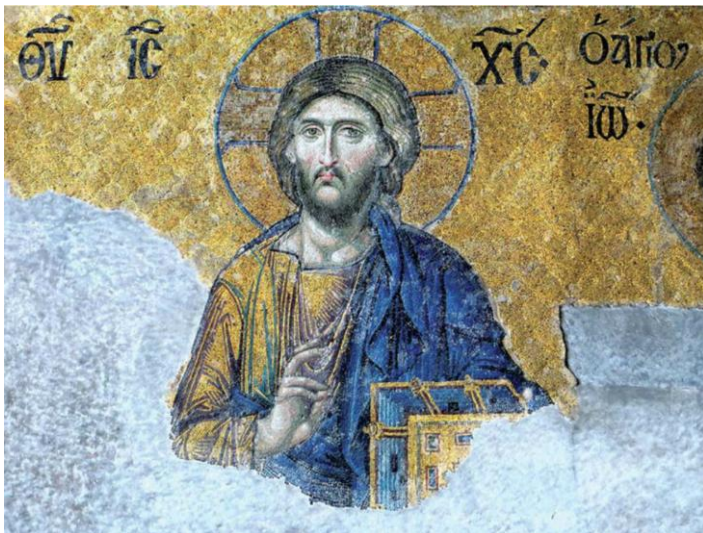
Informativno o umjetnicima mozaika:

Autori mozaika nisu poznati. Izradili su ih bizantski majstori mozaika, koji su sliku gradili od brojnih sitnih kamenih i staklenih kockica. Zlatna podloga, naglašena frontalnost i svečani likovi obilježavaju bizantsku sakralnu umjetnost.

Informativno o umjetničkim djelima:

Mozaik Krista iz Aje Sofije: Krist je prikazan u središtu, s križnim nimbusom. Desnicom blagoslivlja, a u drugoj ruci drži knjigu. Zlatna pozadina i miran, ozbiljan izraz naglašavaju Kristovo dostojanstvo i njegovo središnje mjesto u kršćanskoj vjeri.

Mozaik Bogorodice s Djetetom iz Aje Sofije: u središtu sjedi Marija s Isusom, a s obje strane stoje carevi Konstantin i Justinijan koji prinose modele grada i crkve. Prikaz povezuje vjeru, Konstantinopol i Aju Sofiju kao važno središte kršćanskoga Istoka.

Mozaik Krista iz Aje Sofije

Mozaik Bogorodice s Djetetom, Konstantin i Justinijan, Aja Sofija

Razgovor:

- Kakav je vaš prvi dojam triju prikaza? (Svečani, ozbiljni i bogati simbolima; učenici mogu navesti i vlastiti dojam.)
- Koje likovne osobine najviše primjećujete na mozaicima iz Aje Sofije? (Zlatna pozadina, frontalni likovi, naglašeni obrisi, simboli i svečan raspored.)

Učenici će u četiri polja nacrtati: ZAJEDNIČKI KORIJEN – RAZLIKE – MOST – CILJ. U svakom polju crtaju jedan simbol i pišu najviše četiri riječi kojima pokazuju put od poštovanja različitosti prema jedinstvu.

ZAJEDNIČKI KORIJEŃ	RAZLIKE	MOST	CILJ

ZAJEDNIČKI KORIJE ISUS I APOSTOLI	RAZLIKE OBIČAJI I JEZIK	MOST POŠTOVANJE I DIJALOG	CILJ JEDINSTVO KRŠĆANA
---	---	--	--

Ograda između dvaju vrtova

Dva susjeda godinama su zajedno obrađivala vrtove. Jednoga proljeća posvađali su se zbog granice između parcela. Jedan je zabio visoke kolce, drugi je preko njih razapeo gustu mrežu. Ubrzo više nisu ni pozdravljali jedan drugoga. Nakon nekoliko mjeseci snažan vjetar srušio je dio ograde. Kroz otvor su obojica vidjela kako je voda iz puknute cijevi poplavila gredice s obje strane. Bez dogovora su potrčali, zajedno zatvorili vodu i spasili što su mogli. Kad su završili, nitko nije spomenuo staru svađu. Jedan je samo rekao: „Izgleda da nam je rupa u ogradi pokazala koliko smo blizu.“ Sutradan nisu vratili cijelu mrežu. Ostavili su mala vrata između vrtova.

Razgovor:

- Što je produbilo svađu susjeda? (Ograda, prestanak razgovora i tvrdoglavost.)
- Što ih je ponovno povezalo? (Zajednički problem i suradnja.)
- Kako se priča može povezati s crkvenim raskolom? (Podjele se produbljuju bez dijaloga, a zajedničko dobro može otvoriti put susretu.)

Pouka: Podjele se lakše produbljuju nego liječe; put prema jedinstvu počinje susretom, poštovanjem i spremnošću na razgovor.

Aktivnost 16: Zapišimo! (individualni rad uz zajedničku provjeru, 7 minuta)

Učenici će u bilježnicu prepisati i dopuniti šest rečenica ponuđenim riječima.

Rješenje: Konstantinopol; 1054.; Cerularije; Humbert; Katolička; Pravoslavna.

CRKVENI RASKOLI

Cerularije; Konstantinopol; Katolička; Humbert; Pravoslavna;
1054.

1. Novo kršćansko središte na Istoku bio je _____.
2. Veliki ili istočni raskol dogodio se _____ godine.
3. Carigradski patrijarh zvao se _____.
4. Papinski izaslanik bio je kardinal _____.
5. Na Zapadu se razvila _____ Crkva.
6. Na Istoku se razvila _____ Crkva.

Aktivnost 17: Radna bilježnica (individualni rad uz zajedničku provjeru, 10 minuta)

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 58 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 18: Formativna provjera (frontalni rad i individualni odgovor, 6 minuta)

Učenici odgovaraju jednom riječju ili kratkom rečenicom.

- Koje je godine došlo do istočnoga raskola? (1054.)
- Kako se zvao carigradski patrijarh? (Cerularije.)
- Tko je bio papinski izaslanik? (Kardinal Humbert.)

- Koje su dvije velike kršćanske Crkve ostale odvojene? (Katolička i Pravoslavna.)
- Navedi jedan zajednički kršćanski korijen. (Krist, Trojstvo, krštenje ili Evanđelje.)

Aktivnost 19: Digitalni zadatci (individualni rad, rad u paru ili rad u skupinama, 10 minuta)

Učenici će riješiti zadatak pod ikonom smješka, digitalni udžbenik, str. 40.

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

Predstavljanje rezultata.

Nedigitalna alternativa:

Učenici u paru povezuju šest kartica: 1054. – raskol; Cerularije – patrijarh; Humbert – papinski izaslanik; Katolička Crkva – Zapad; Pravoslavna Crkva – Istok; ekumenizam – nastojanje oko jedinstva.

Pojam	Poveži
1054.	Istok
Cerularije	papinski izaslanik
Humbert	nastojanje oko jedinstva
Katolička Crkva	raskol
Pravoslavna Crkva	patrijarh
ekumenizam	Zapad

Aktivnost 20: Mikropauza (frontalni rad, 2 minuta)

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonetka, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Vic: Mali Ivica pita tatu: „Zašto se baloni ne smiju smijati?“ Tata odgovara: „Zato što će puknuti od smijeha!“ Nakon odgovora učenici se nasmiješe, duboko udahnu i na znak „nastavljamo“ vraćaju se radu.

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI (približno 7–10 minuta)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

- Kako se ponašam kada se s nekim ne slažem? (Mogu slušati, objasniti svoje mišljenje i ne vrijeđati.)
- Zašto poštovanje različitosti nije isto što i odustajanje od vlastitih uvjerenja? (Mogu čuvati svoja uvjerenja i istodobno poštovati drugoga.)
- Što danas može biti mali korak prema kršćanskom jedinstvu? (Molitva, susret, suradnja, učenje i poštovanje.)

Sinteza:

Učenici će dovršiti rečenicu u najviše dvanaest riječi: „Raskol nastaje kada..., a put prema jedinstvu počinje kada...“
Mogući odgovor: „Raskol nastaje kada prekine dijalog, a jedinstvo počinje slušanjem i poštovanjem.“

Raskol nastaje kada..., a put prema jedinstvu počinje kada...

Zaključak vjeroučitelja: Veliki raskol 1054. nije nastao zbog samo jedne razlike, nego nakon dugoga nakupljanja razlika i napetosti. Katolička i Pravoslavna Crkva ostale su odvojene, ali dijele temeljne kršćanske korijene. Zato je današnji put ekumenizma put razgovora, molitve, poštovanja i traženja jedinstva.

Samovrednovanje:

Učenici će odabrati most koji najbolje opisuje njihovo razumijevanje sata.

Mogu objasniti zašto je 1054. došlo do raskola i što mu je prethodilo.

Razumijem glavne ideje, ali trebam podsjetnik za neke pojmove.

Trebam još jedan primjer da povežem razlike, sukob i ekumenizam.

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 58.

Ili:

Učenici će napisati tri riječi koje bi trebale obilježavati dobar razgovor među ljudima koji se ne slažu.

Izborna domaća zadaća: Učenici će kod kuće pronaći jedan primjer suradnje ljudi različitih kršćanskih tradicija i zapisati samo naziv aktivnosti ili događaja.

Završna molitva:

Gospodine Isuse, Ti si molio da svi budu jedno. Ozdravi naše podjele, nauči nas govoriti istinu s ljubavlju i daj nam hrabrost napraviti prvi korak prema pomirenju. Blagoslovi sve kršćane i vodi nas putem zajedništva. Amen.

Ili:
Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, pregled domaće zadaće, motivacija i najava teme	7 minuta
Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja	9 minuta
Aktivnost 5: Zajedničko i različito	6 minuta
Aktivnost 12: Učimo iz umjetnosti	5 minuta
Aktivnost 14: Od razlike prema mostu	5 minuta
Aktivnost 16: Zapišimo!	5 minuta
Aktualizacija, sinteza i molitva	8 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje skupina ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Mogu li učenici objasniti glavne razloge napetosti između Istoka i Zapada?
- ☐ Mogu li navesti godinu 1054. i povezati Cerularija i Humberta s raskolom?
- ☐ Mogu li razlikovati Katoličku i Pravoslavnu Crkvu te navesti zajedničke kršćanske korijene?
- ☐ Mogu li objasniti zašto razlika ne mora završiti podjelom ako postoji dijalog?
- ☐ Mogu li navesti barem jedan konkretan put prema kršćanskom jedinstvu?